

Odporúčania k verejnému obstarávaniu učebníc, pracovných zošitov a učebných textov

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR poskytne školám v roku 2021 príspevok na učebnice, ktorý je účelovo viazaný na školský rok 2021/2022 na zakúpenie učebníc so schvaľovacou alebo odporúčacou doložkou, učebných textov so schvaľovacou doložkou a pracovných zošitov so schvaľovacou alebo odporúčacou doložkou uvedených v [Zozname učebníc](#).

Všetky školy, ktoré sú prijímateľom príspevku na učebnice, **sú** podľa § 7 ods. 1 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o VO“) **verejným obstarávateľom**; t.j. pri zabezpečení aktivít spojených s nákupom učebníc, pracovných zošitov a učebných textov postupujú ako verejný obstarávateľ.

Zákazkou je dodanie tovaru. **Predmetom zákazky je nákup všetkých učebníc, pracovných zošitov a učebných textov**, ktoré bude v školskom roku 2021/2022 **škola potrebovať pre svojich žiakov**. Pri nákupe učebníc, pracovných zošitov a učebných textov škola postupuje štandardne - podľa rovnakých pravidiel ako pri každom inom nákupe tovaru obstaraného verejným obstarávaním, t.j. v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, zákonom o rozpočtových pravidlách a v súlade so svojimi internými predpismi.

Zákon o VO uvádza dve výnimky, za ktorých škola pri nákupe učebníc, pracovných zošitov a učebných textov nemusí postupovať podľa pravidiel pre verejné obstarávanie. **Aby škola zistila, či sa jej výnimka týka, musí najskôr vypracovať plán verejného obstarávania a zistiť celkovú predpokladanú hodnotu zákazky.**

POSTUP PRI VYPRACOVANÍ PLÁNU VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA:

Škola ako verejný obstarávateľ (ďalej len „škola“) pri vypracovávaní plánu verejného obstarávania na školský rok 2021/2022 postupuje podľa uvedených bodov:

1. Vypracuje plán verejného obstarávania na rok 2021, t.j. ročný plán nákupu učebníc, pracovných zošitov a učebných textov. Do plánu zahrnie svoje potreby zabezpečenia učebníc, pracovných zošitov a učebných textov pre všetkých žiakov a učiteľov na školský rok 2021/2022, ktoré bude nakupovať v kalendárnom roku 2021.
2. Určí predpokladanú jednotkovú cenu pre každý titul, ktorý škola plánuje obstaráť.
  - Škola ako verejný obstarávateľ určí predpokladanú hodnotu zákazky (ďalej len „PHZ“) na základe údajov a informácií o zákazkách na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky. Ak škola nemá údaje podľa predchádzajúcej vety k dispozícii, predpokladanú hodnotu určí na základe údajov získaných prieskumom trhu, prípravnou trhovou konzultáciou alebo na základe údajov získaných iným vhodným spôsobom.
3. Určí predpokladanú cenu za každý titul (počet objednávaných titulov x predpokladaná jednotková cena)
4. Určí celkovú PHZ ako súčet predpokladaných cien za každý titul. Škola pri určovaní PHZ postupuje podľa § 6 zákona o VO:
  - PHZ určí ako celkovú sumu bez DPH na zakúpenie učebníc, pracovných zošitov a učebných textov, ktoré škola plánuje nakúpiť v kalendárnom roku 2021 (súčet všetkých predpokladaných cien za všetky tituly).
  - PHZ určí ako cenu bez DPH s cieľom ustanoviť postup verejného obstarávania (postupy popísané v bode 6).
  - Ak je dodávka tovaru rozdelená na niekoľko častí v rámci zadávania jednej zákazky, z ktorých každá bude predmetom samostatnej zmluvy, škola určí PHZ ako súčet predpokladaných hodnôt všetkých častí zákazky.
5. Určí typ zákazky a postup verejného obstarávania v závislosti od PHZ. Ak je celková PHZ:
  - Nižšia ako 5 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy uzatvorenej na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok, na zákazku sa zákon o VO nevzťahuje.
  - Rovnaká alebo vyššia ako 5 000 eur a súčasne nižšia ako 70 000 eur, zákazka sa realizuje postupom zákazka s nízkou hodnotou.

- Rovnaká alebo vyššia ako 70 000 eur a súčasne nižšia ako 139 000 eur, zákazka sa realizuje podlimitným postupom.
  - Rovnaká alebo vyššia ako 139 000 eur, zákazka sa realizuje nadlimitným postupom.
6. Ustanoví postup verejného obstarávania v závislosti od typu zákazky
- Pri nadlimitnej zákazke sa postupuje podľa § 26 zákona o VO.
  - Pri podlimitnej zákazke sa postupuje podľa §§109 – 111 a §112 až 116.
  - Pri zákazke s nízkou hodnotou postup podľa § 117 zákona o VO.

Prípady, kedy škola pri nákupe učebníc, pracovných zošitov a učebných textov postupuje bez verejného obstarávania

Zákon o verejnom obstarávaní sa nevzťahuje na tieto prípady:

- Na podlimitnú zákazku a zákazku s nízkou hodnotou (t.j. zákazku s PHZ do výšky 139 000 eur) na nákup učebníc, pracovných zošitov a učebných textov pre
  - odborné a umelecké vyučovacie predmety v stredných odborných školách a konzervatóriách,
  - žiakov so zdravotným znevýhodnením,
  - predmety vyučované v jazyku národnostných menšín, ktoré sú určené na vzdelávanie v školách, [§ 1 ods. 12 písm. t) zákona o VO]
- Na zákazku, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 5 000 eur s DPH v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok na nákup učebníc, pracovných zošitov a učebných textov [§ 1 ods. 14 zákona o VO].

Príspevok na učebnice na školský rok 2021/2022 pokrýva cenu s DPH. Ak škola plánuje obstarat' učebnice, pracovné zošity a učebné texty vo vyššej nominálnej hodnote ako je výška príspevku na učebnice na školský rok 2021/2022, na zakúpenie učebníc, pracovných zošitov a učebných textov použije aj vlastné zdroje, alebo prehodnotí svoju potrebu.

ZÁSADY PRI VEREJNOM OBSTARÁVANÍ (aj pre prípady, kedy škola postupuje bez verejného obstarávania):

Škola má povinnosť zabezpečiť, aby vynaložené náklady na obstaranie predmetu zákazky boli primerané jeho kvalite a cene (t.j. aby cena bola primeraná kvalite obstarávaných učebníc, pracovných zošitov alebo učebných textov), pričom pri zadávaní zákaziek sa musí uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality a princíp hospodárnosti a efektívnosti.

Škola je tiež povinná

- do 30 dní po skončení kalendárneho štvrťroka **uverejniť v [profile](#) súhrnnú správu o zmluvách so zmluvnými cenami vyššími ako 1 000 eur**, ktoré škola uzavrela za obdobie kalendárneho štvrťroka a na ktoré sa podľa § 1 ods. 2 až 14 nevzťahuje zákon o VO; v súhrnnej správe za každú takúto zákazku škola uvedie najmä hodnotu zákazky, predmet zákazky, identifikáciu zmluvnej strany, s ktorou bola zmluva uzatvorená, a ustanovenie § 1 ods. 12 alebo ods. 14 (odsek, na základe ktorého bola zmluva uzavretá). Škola nie je povinná v súhrnnej správe uviesť zmluvy, ktoré boli zverejnené v Centrálnom registri zmlúv, alebo
- do 30 dní po skončení kalendárneho štvrťroka **uverejniť v [profile](#) súhrnnú správu o zákazkách s nízkymi hodnotami**, ktoré zadala za obdobie kalendárneho štvrťroka. Škola v súhrnnej správe pre každú takúto zákazku uvedie najmä hodnotu zákazky, predmet zákazky a identifikáciu dodávateľa. To neplatí, ak ide o zákazky zadávané spravodajskými službami.8), alebo
- štvrťročne **zverejňovať v [profile](#) súhrnnú správu o zákazkách podľa § 109 a 110 s cenami vyššími ako 5 000 eur**, v ktorej pre každú zákazku uvedie najmä hodnotu zákazky, predmet zákazky a identifikáciu úspešného uchádzača.

Príklad najčastejšie uplatňovaného postupu pri nákupe učebníc, učebných zošitov a učebných textov

Postup pre školu, ktorá má vypracovaný plán verejného obstarávania, t.j. ročný plán nákupu učebníc, pracovných zošitov a učebných textov na školský rok 2021/2022 a na základe plánu určila PHZ vo výške aspoň 5 000 eur a menej ako 70 000 eur (zákazka s nízkou hodnotou).

Verejné obstarávanie pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou, t.j. zákazky s PHZ nižšou ako 70-tisíc eur bez DPH:

1. Výdavky pre dodanie objednávaných učebníc, pracovných zošitov a učebných textov škola v ročnom pláne nákupu učebníc, pracovných zošitov a učebných textov označí pod kódom zo Spoločného slovníka obstarávania (CPV) pre učebnice, t.j. pod CPV kódom: 22112000-8 Učebnice.
  2. Škola pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou postupuje podľa § 117 zákona o VO tak, aby vynaložené náklady na predmet zákazky boli hospodárne. Ak škola za účelom zadania zákazky vyzvala na predloženie ponuky viac hospodárskych subjektov, je povinná zabezpečiť dodržanie princípov rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie. Škola je povinná postupovať v súlade s princípom transparentnosti a zdokumentovať celý priebeh verejného obstarávania tak, aby jej úkony boli preskúmateľné bez ohľadu na použité prostriedky komunikácie.
  3. Škola vypracuje opis predmetu zákazky, v ktorom uvedie požadovaný počet učebníc, pracovných zošitov a učebných textov a kvalitatívne kritériá na každý titul predmetu zákazky. V opise predmetu zákazky uvedie škola pre každý titul, ktorý chce zaobstarať, kvalitatívne kritériá, na základe ktorých sa škola bude rozhodovať pri výbere titulu (napríklad: využitá metodika v učebnici, požadovaný obsah, podiel praktickej a teoretickej časti, prípadne iné požiadavky na kvalitu učebnice, pracovného zošitu alebo učebného textu); neuvádza sa autor ani názov učebnice, pracovného zošitu alebo učebného textu.
  4. Príspevok na učebnice je možné využiť výlučne na učebnice, pracovné zošity a učebné texty uvedené v nasledovnom Zozname učebníc: <https://edicnyportal.iedu.sk/Documents/Show/98>
  5. Škola zo Zoznamu učebníc vyberie tie učebnice, pracovné zošity, učebné texty, ktoré spĺňajú požadované kvalitatívne kritériá podľa bodu 5.
  6. Škola vykoná prieskum trhu podľa § 117 zákona o VO, napríklad jedným z uvedených postupov:
    - 8.1 zhromaždením informácií z internetových stránok,
    - 8.2 prostredníctvom informačných materiálov, zhromaždením cenníkov, katalógov alebo akciových letákov,
    - 8.3 prostredníctvom elektronických zariadení (napr. e-mail),
    - 8.4 telefonicky (vo výnimočných opodstatnených prípadoch; v takomto prípade riaditeľ školy určí pre vykonanie telefonického prieskumu trhu jedného zamestnanca školy, tzv. odborného gestora, ktorý bude vykonávať všetky telefonické prieskumy a záznamy o nich. Odborný gestor v zázname uvedie aj dátum a čas telefonického hovoru, meno a priezvisko osoby, s ktorou komunikoval, telefónne číslo a obsah komunikácie),
    - 8.5 alebo ich kombináciou.
- Poznámka: Pri prieskume trhu odporúčame zistiť cenovú ponuku u minimálne 3 dodávateľov v aktuálnom čase. Ak škola nenájde 3 dodávateľov, cenová ponuka sa zistí z nižšieho počtu ponúk dodávateľov.*
9. Škola z vykonaného prieskumu trhu vyhotoví zápis. Tento zápis je dôležitý pre prípad kontroly preukázania úkonov, ktorými sa zabezpečilo, že vynaložené náklady na obstaranie predmetu zákazky boli primerané jeho kvalite a cene. Zápis z vykonaného prieskumu by mal obsahovať informácie:
    - 9.1 o aký predmet zákazky išlo (o akú učebnicu, učebný zošit alebo učebný text)
    - 9.2 kedy bol prieskum vykonaný
    - 9.3 o potencionálnych dodávateľoch tovaru a spôsob ich získania,
    - 9.4 kto vykonal prieskum a ako overil, že dodávateľ spĺňa podmienky podľa § 32 ods. 1 písm. e) a f) zákona o VO (zoznam podmienok na overenie v bode 11.1 až 11.5),
    - 9.5 odôvodnenie výberu úspešného uchádzača, t.j. dodávateľa tovaru a uvedenie

kvalitatívnych kritérií z bodu 3., ktoré mali významný vplyv na výsledok výberu dodávateľa.

10. Po vyhodnotení ponúk škola zašle objednávku dodávateľovi tovaru (napr. aj cez e-shop).
Poznámka: Pri zákazke s nízkou hodnotou na nákup učebníc, pracovných zošitov a učebných textov sa nevyžaduje písomná forma zmluvy, postačuje vymedzenie obsahu zmluvného vzťahu formou objednávky potvrdené dodávateľom.
11. **Ďalšie povinnosti školy pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou:**
  - 11.1 Škola nesmie uzavrieť zmluvu s dodávateľom, ktorý nie je oprávnený dodávať učebnice, pracovné zošity a učebné texty, teda ak nemá v obchodnom registri zapísanú činnosť „kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod)“ alebo obdobnú činnosť. Túto skutočnosť je možné overiť na www.orsr.sk alebo www.zrsr.sk.
  - 11.2 Škola nesmie uzavrieť zmluvu s dodávateľom, ktorý má uložený zákaz účasti vo verejnom obstarávaní – skontrolovať TU.
  - 11.3 U dodávateľa nesmie existovať dôvod na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. f) zákona o VO (existencia konfliktu záujmov).
  - 11.4 Škola je **povinná uverejniť** v [profile](#) súhrnnú správu o zákazkách s nízkymi hodnotami, ktoré zadala za obdobie kalendárneho štvrťroka, do 30 dní po skončení kalendárneho štvrťroka. V súhrnnej správe pre každú takúto zákazku s nízkou hodnotou uvedie najmä predmet zákazky, cenu zákazky a identifikáciu dodávateľa. Postup uverejňovania súhrnných správ nájdete TU a videonávod TU.
  - 11.5 Škola eviduje všetky doklady a dokumenty k obstarávaniu učebníc, pracovných zošitov a učebných textov; uchováva ich počas desiatich rokov od uzavretia zmluvy alebo vystavenia objednávky.

Najčastejšie otázky a odpovede k verejnému obstarávaniu učebníc:

1. **Môžeme pri nákupe učebníc, pracovných zošitov a učebných textov postupovať podľa § 1 ods. 12 písm. b) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov?**
Nie, uvedenú výnimku zo zákona o verejnom obstarávaní nie je možné pri nákupe učebníc, učebných textov a pracovných zošitov aplikovať. Výnimka v § 1 ods. 12 písm. b) sa týka podlimitnej zákazky a zákazky s nízkou hodnotou, ktorej predmetom je nadobúdanie knižničných fondov alebo zbierkových predmetov a nie učebníc, pracovných zošitov a učebných textov, ktoré sú spotrebným materiálom.
2. **Môžem rozdeliť zákazku na nákup učebníc, pracovných zošitov a učebných textov na viacero častí podľa jednotlivých vydavateľstiev/dodávateľov?**
Áno. Platí však, že z dôvodu určenia postupu vo verejnom obstarávaní je pre verejného obstarávateľa podstatná celková suma nákupu všetkých učebníc, pracovných zošitov a učebných textov v kalendárnom roku. Verejný obstarávateľ môže deliť jednotlivé zákazky podľa logických celkov, toto rozdelenie zákazky však neznamená iný postup vo verejnom obstarávaní - škola postupuje rovnakým postupom, ako keby zákazku nerozdeľovala.

Milí riaditelia a učitelia,

v prípade ďalších otázok súvisiacich s procesom verejného obstarávania učebníc, pracovných zošitov alebo učebných textov kontaktujte svojho zriaďovateľa.

Zriaďovateľ sa môže v prípade nejasností obrátiť na nasledovnú kontaktnú adresu:
prispevokucebnice@minedu.sk